

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ  
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 1

БЕОГРАД 1932 ГОДИНЕ

КЊИГА 1

XX РЕДОВНИ САСТАНАК

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ  
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 16 ДЕЦЕМБРА 1932 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАО:

ПОТПРЕТСЕДНИК

Др. АВДО ХАСАНБЕГОВИЋ

СЕКРЕТАР

МИЛАН МРАВЉЕ

Присутни г. г. Министри: Претседник Министарског савета Др. Милан Срикић, Министар без портфеља Др. Алберт Крамер, Министар социјалне политике и народног здравља Иван Пуцељ, Министар без портфеља Др. Хамдија Карамехмедовић, Министар без портфеља Др. Драг. Гојин, Министар трговине и индустрије Др. Илија Шуменковић, Министар правде Божидар Ж. Максимовић, Министар саобраћаја Лазар Радивојевић, Министар пољопривреде Јурај Деметровић, Министар шума и рудника Павло Матица, Министар иностраних послова Богољуб Јевтић, Министар унутрашњих послова Живојин Јазин, Министар за физичко васпитање народа Др. Лавослав Ханжек.

Почетак у 17,30 часова.

САДРЖАЈ:

Пре дневног реда: Читање записника;

Дневни ред: Претрес извештаја Финансијског одбора о предлогу закона о накнадним и ванредним кредитима уз Буџет државних расхода и прихода за 1932/33 годину.

Говорници: Известилац Ото Гавриловић (два пута), Министар социјалне политике и народног здравља Иван Пуцељ, известилац мањине Др. Франц Грубер, Илија Михаиловић

рес извештаја Финансијског одбора о предлогу закона о накнадним и ванредним кредитима уз Буџет државних расхода и прихода за 1932/33 годину. Како, господо, Финансијски одбор није још свршио свој рад, још рад, то бих са вашим пристанком ову седницу одложио до 7.30 часова вечерас. па вас молим да се не разилазите, јер ће бити гласања како би тај посао свршили.

Седница је прекинута у 17,45 часова.

(Наставак седнице у 21 час).

Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић: Отварам XX редовни састанак Народне скупштине. Изволите чути записник претходног састанка.

Секретар Милан Мравље чита записник XIX редовног састанка.

Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић: Има ли неко од гг. посланика да што примети на записник? (Нема) Приметбе нема; записник је примљен.

После овога, господо, требало би да пређемо на дневни ред и то на прву тачку дневног реда: Прет-

Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић: Молим вас, господо народни посланици, изволите заузети своја места. Настављамо седницу и прелазимо на прву тачку дневног реда: Претрес извештаја Финансијског одбора о предлогу закона о накнадним и ванредним кредитима уз Буџет државних расхода и прихода за 1932/33 годину. Реч има известилац г. Ото Гавриловић.

Ивестилац Ото Гавриловић: Господо народни посланици, Г. Министар финансија у име Краљев-



ске владе упутно је предлог закона о накнадним и ванредним кредитима уз Буџет државних расхода и прихода за 1932/33 годину у суми од 147,123.000 динара. Финансиски одбор расматрао је ова два дана по хитном поступку овај законски предлог и све ове кредите које је тражио Г. Министар финансија на суму од 70,000.000 динара.

Сем тога, господо, у овом предлогу и нашем извештају — да би били обавештени — има још једна сума од 20,000.000 динара, која не претставља никакво ново оптерећење, него само чини један технички део овог извештаја, којим се повишавају кредити државних привредних предузећа, које она плаћају из својих остварених прихода, то јест, у сваком привредном предузећу расходи не могу се предвидети тачно, но према послу стварном и надницама, те према томе и дани кредити не могу бити довољни. Како, господо, ти расходи на привредном предузећу износе 20,000.000 дин., то се кредити од укупно 147,000.000 динара своди на суму од 70,000.000 динара, плус 20,000.000 динара на привредна државна предузећа, која су у овом предлогу унета и односе се: на државну штампарiju за суму од 400.000 динара, на Министарство саобраћаја 19,000.000 динара, Дирекцију пошта и телеграфа 300.000 динара и још неки мањи ситни кредити код других државних предузећа. Кредит сведен од 147,000.000 на 70,000.000 динара садржи кредите: за Министарство социјалне политике у суми од 51,000.000 динара, за Министарство просвете 7,000.000 динара, за Министарство правде 1,400.000 динара, за Министарство Пољопривреде 2,000.000 динара, за војску 7,500.000 динара и резервни кредити. Господо, вама је познато да је овај предлог у главном оглашен за хитан због суме од 51,200.000 динара, који се имају дати за помоћ сиромашнима и помагање пасивних крајева, т. ј. за сиротињу у виду јавних радова 35,000.000 динара, за беспослене стручне раднике 10,000.000 дин., за сиротињу, старце и напуштену децу 5,000.000 дин., за плаћање подвозних трошкова 1,200.000 динара.

Финансиски одбор, господо има обавештења од Краљевске владе, кад је вотирао овај кредит, да је цео план за помоћ беспосленима израђен, и да се по томе плану та помоћ има делити, а не да се ради онако као је ранијих година било рађено, када је та помоћ у већим сумама дељена и тамо где може бити није била толико потребна, а то с тога што за тај посао није било израђеног плана и једнога система.

Према томе, господо, овај расход од 51 милиона и двеста хиљада динара није потребно много образложавати. Он се сам собом намеће, јер претставља извесне социјалне тенденције које су потребне и на које се у другим државама троше много веће суме и које у буџетима страних држава заузимају много видније место.

Господо, овде је садржан кредит на Министарство просвете за све оне гимназије које су раније биле укинуте, а сем тога ова цифра претставља кредит и за основну наставу да би се потпуно онај велики број одељења у основној настави који је сада празан. (Пљескање). Ми смо, господо, успели да у ове кредите који садрже кредите за универзитет и за средњу наставу, унесемо и оно што је најбитније, оно што претставља основну функцију државе и ми не би могли примити кредите за универзитет и за средњу наставу што је факултативно а да пређемо преко ове основне функције државне, оличене у основној настави.

Да смо вотирали кредите на универзитет и средњу наставу, без ових кредита на основну наставу која претставља најосновнију функцију државе, ми би се огрешили о своју дужност.

Господо, имамо кредит од 1,400.000 динара за Министарство правде. То је допуна кредита на материјалне расходе који се односе на издржавање апсеника, на огрев, на осветлење и на друге издатке. Предвиђени кредити на те потребе нису били довољни па су с тога на захтев Министра правде морали бити сада повећани. Ја мислим да друкчије није могло ни бити.

Кредит код Министарства пољопривреде од 2,000.000 динара, који је садржан у овоме глобалном кредиту од 70,000.000 динара претставља суму, која је одређена за исплату привремене ренте бившим сопственицима имања у Јужним крајевима на којима је разрешен чивчијски однос. Ту је дато 2,000.000 дин. из разлога што су људи у Јужним крајевима којима су имања одузета остали без својих имања са једним обавезом у Буџету која је за ово време од уједињења до данас врло мало реализована. И правичност је захтевала да се у низу ових кредита за социјалне сврхе унесе и овај кредит од 2,000.000 динара: Сматрали смо као хитну потребу да се Јужним крајевима, пружи ова сума и то не као помоћ него да се реализира право оних људи који на ову суму имају право као на своје потраживање.

Сем тога, господо, имамо још и кредит од 7,000.000 динара. Та сума претставља буџетске резервне кредите који се појављују као потребни, јер у редовном буџету извесне потребе нису биле у довољној мери предвиђене.

Сад, господо, за покриће ових расхода од 70,000.000 динара ми смо морали да се побринемо и да нађемо потребне суме.

Господо, покриће налазити у овим временима врло је тешко, тешко је по томе што порески сбвезник већ и данас, са овим порезима које постоје, тешко сноси постојеће терете. (Жагор).

*Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:* Молим, вас, господо, заузмите своја места. Чујмо г. известиоца.

*Извештач Ото Гавриловић (наставља):* Као што рекох, господо, покриће тражити за ове расходе, иако су они по својој намени потпуно социјални, тешко је наћи и завести, јер се мора апеловати на нову пореску снагу нашег народа. И, господо, као извештач Финансијског одбора, морам вам рећи да је око тога било највеће борбе и да Финансијски одбор није олако могао примити на себе да изгласа те нове намете и те нове терете.

Од свију намета које је г. Министар финансија у своме законском предлогу поднео, Финансиски одбор многе је избрисао, а многе је изменио. Чланови Финансиског одбора свесни су, као и Скупштина, да се ми налазимо у врло тешким приликама, да привреда назадује, да трговина нема оне приходе које је имала, да земљорадња подбацује, да занати не стоје као што треба. Али, господо, исто тако постоји и један проблем за нашу земљу, проблем тих пасивних крајева, којима треба помоћи, оним људима где не назадује занат и индустрија, него људима и породицама које траже да се исхране преко зиме. Е, господо, у таквој дилеми није могло бити друго, него да се кредити даду, али да се покриће нађе. И ми смо, господо, то покриће нашли, једним делом у једном порезу који има привремено да важи, само за 1933



годину, један допринос који неће важити дуже од годину дана, чији је износ одређени и то само за покриће ових кредита и за ову помоћ. Тај допринос узима се од укупне суме пореза. (*Алије Ковач* нешто приговара). Господине Ковачу, оставите ме на миру! Ја радим два дана, па не протестујем, сад ви протестујете! (Гласови: Чујмо!)

*Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић*: Молим вас, господо, заузмите своја места.

*Известилац Ото Гавриловић* (наставља): Ја вас молим, да ме изволите саслушати, молим вас да ме извините, ако вас задржавам, али мислим да је интерес и Народне скупштине и народа да бар чује одавде зашто се намећу нови намети и да се чује, на крају крајева, за шта ће се ти намети употребити. (Гласови: Чујмо!). Господо, тај порез, као што рекох, одређен је за годину дана, за тачно онолико колико ова помоћ има да буде. Он је одређен за 1933 годину и он се разрезује на укупну суму задужења непосредне порезе, изузев смањеног скупног пореза и пореза на пословни промет. Он је прогресиван и уколико је сума већа, у толиком степену расте.

*Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић*: — Господо, молим вас заузмите своја места. Г. Анђелиновићу, заузмите своје место. Овако сметате говорнику.

*Известилац Ото Гавриловић* (наставља): Сем ове порезе повећан је порез који постоји на нове грађевине, чија је стопа износила 3% повећава се на 6%. И око тога пореза било је довољно дебате с обзиром на законске прописе који су одређивали стопу од 3%. Али кућевласници који су имали ту привилегију да плаћају стопу 3%, увидеће ситуацију у којој се налазе државне финансије и да се мора апеловати на изворе прихода тамо где се они могу наћи. И, господо, на тај начин Финансијски одбор нашао је један приход и стопа од 3% повећана је за све зграде сазидане до 1931 године, а за све зграде сазидане у току 1931 године на 12%.

Сем тога предложио је Министар финансија, а Финансијски одбор у главном није примао друге таксе. Те таксе биле су на молбе и жалбе од 5 динара на прилоге уз молбе и жалбе, затим на решења од 20 на 25 динара. Све те таксе, са којима народ је најчешће посла, Финансијски одбор није примио и није примио предлог Министра финансија и у томе смислу поднео свој извештај. Иначе велики је број тих других такса, које не желим да износим овде и да вас замарам, али мислим да овом законском предлогу, који је умањен од Финансијског одбора на пола, да је Финансијски одбор водио рачуна о стању у коме се земља налази, о привредној снази нашега света и изјавио је жељу да наши приходи у будуће буду постављени на једној другој основи, основи солиднијој, да се изврши ревизија пореског законодавства и да се намети распореде и расподеле онако уколико привредне снаге код кога сталежа има. Јер измењене су прилике. Оно што је пре четири године то више није. Онај који је био добар платаци порески, који је био привредно јак, можда је данас привредно слаб и према томе, господо, Финансијски одбор извршујући своју дужност преко мене моли вас да овај његов извештај и тим извештајем измењени предлог који је поднео Министар финансија примите. (Аплауз).

*Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић*: Има реч Министар социјалне политике Г. Пуцел.

*Министар социјалне политике и народног здравља Иван Пуцел*: Господо, пошто највећи, тако рећи

главни део ових накнадних и ванредних кредита, за које тражи Министар финансија покриће од вас, отпада на потребе подручног ми Министарства, сматрам за дужност да по овом предлогу проговорим неколико речи. Прошле године кад сам преузео ресор Министарства социјалне политике нашао сам веома тешко стање. Суша и остале временске непогоде биле су много веће, него што је ко могао у оно доба наслућивати и власти никако нису биле на то спремне и онда смо нашли оно што сте знали и сви ви, и онда смо покушавали, али са много више издатака и трошак од градобитине, од суше и скакаваца. И према првим извештајима који су стигли од банских управа те штете износиле су преко пола милијарде. Чак од бановина где се мислило да ће бити добро приходи исти су подбацили и ако је на мах изгледало да ће бити бити врло добри. Како држава ни у финансијском ни у економском погледу добро не стоји, ми смо тражили да бановине најсавесније проуче и до највећих потанкости да би могли подмити и ту штету, коју би држава могла да да према својој економској снази. Због тога требало је више времена него што сам ја желео и очекивао и на послетку сам утврдио, и ако је та сума мала, ипак са погледом на то да је тешко да се нађе покриће нашли смо да треба да дамо: за ове потребе 50,000.000 динара; а 1,200.000 динара за упутнице, а Министарство саобраћаја даје их у пола цене. Другим речима онда ће народ те упутнице добити у четврт цене у колико је то предвиђено. Осим тога предвиђено је за сиротињу, старце, напуштenu децу, за инвалиде, дакле за нашу највећу сиротињу која не може ништа да заради, за ту сиротињу предвиђено је 5,000.000 динара. За беспослене стручне раднике који хоће да раде, али који не могу да нађу посла предвиђено је 10,000.000 динара, а за све остале крајеве који су пасивни и услед непогода оштећени предвиђено је 35,000.000 динара за јавне радове. Ова сума од 10,000.000 динара, и ова од 35,000.000 динара биће подељена на поједине бановине у сагласности са делегатима бановина и у сагласности са Министарским саветом. Према томе та ће сума бити подељена појединим срезovima који ће их утрошити. Дакле те суме биће расподељене и дате сваком пасивном крају који су страдали било од суше, било од скакаваца и исте имају се употребити за јавне радове на поправку путева и исправку путних, проширавање путева и исправку серпентина, тако да ће их свака бановина употребити према својој потреби, тако да би могли општински начелници да упућују те који су зараде потребни на посао.

Дакле, господо, као што сам казао напрам штете, напрам беде и сиротиње ова је сума мала и не би била довољна да је сам народ није осетио и банска управа и да у те сврхе и остале општине нису ступиле у акцију, и са своје стране из властите, сопствене иницијативе припремили и учинили све како би се ова беда ублажила. На овај на-

посредственом путем да се ова беда ублажила. На овај на-



чин, упркос вотиране мале суме за потребе, надам се да ћемо савесним радом и јаком контролом обезбедити оне који су најпотребнији.

Данас, господо, кад могу рећи да сиротиња готово из читаве земље упире очи у нас, ја вас молим да се сетите тог важног момента, па мислим да нема никога међу нама који не би осетио своју велику социјалну дужност и гласао за овај предлог.

*Потпретседник Д-р Авдо Хасанбеговић:* Има реч народни посланик г. Др. Грубер да образложи одвојено мишљење своје групе.

*Извештачу, мањине Др. Фрањо Грубер прочита одвојено мишљење, које гласи:*

#### ПРЕТСЕДНИШТВУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Част ми је поднети у привоју под одвојено мишљење моје, Др. Нилоле Никића и Ловре Кнежевића, чланова Финансијског одбора, у име Нар. сел. клуба, поводом предлога закона о накнадним и ванредним кредитима уз Буџет државних расхода и прихода за 1932/33 годину.

16 децембра 1932 г.

Београд

Др. Грубер с. р.

Др. Никић с. р.

Кнежевић с. р.

#### ОДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ

Ма да је изванредно тешко стање у народу у погледу снашања ма каквих нових терета, Краљевска влада подноси овај законски предлог са тражењем, да јој се одобри накнадни изванредни кредит у висини од округло 70 милиона динара.

Ако оценимо ситуацију, у којој се народ налази, тада се она карактерише једним великим смањењем националног прихода, застојем свакога промета и потпуном већ преоптерећеношћу пореских обвезника.

Па, ипак, у ово управо критично време по народ, Краљевска влада тражи одобрење нових кредита. Ма колико биле потребе хитне и оправдане, које Краљевска влада тражи и ма како јасно оне носе карактеристику социјалне помоћи сиромашним и пасивним крајевима наше Отаџбине, финансијска снага народа и целокупни његов стандард живота не допуштају да се путем нових терета, како то Краљевска влада намерава овим законским предлогом, подмире ове потребе.

У сврху подмирења ових неодложних потреба за које се Краљевска влада постарала донекле и прекасно, стајале су и стоје на расположењу уштеде у току редовног буџета, које је према изјави Господина Министра финансија наплаћено до сада у висини од 70% предвиђених прихода, према чему тражена сума од 70 милиона динара претставља тако један мален финансијски напор, да се тај олак о току остваривања садашњег буџета могао реализовати.

Али поред овога стајала је и стоји Краљевској влади на расположењу још једна друга мера, без које не може данас да опстоји никакво газдинство, а најмање газдинство државне заједнице. То је потреба крајње уштеде, које се Краљевска влада, упркос њеног штедавања, није никако или барем слабо придржавала.

И овим законским предлогом тражи се одобрење кредита за исплату месечних припадљивости тројице Министара без портфеља, чије су укупне припадљивости заједно са свим особљем једне такве установе могу округло да оцене са 3 милиона динара. Несумњиво, да се ових 3 милиона динара могло далеко уносније употребити за сврхе предвиђене овим законским нацртом. Исто тако Министарство за физичко васпитање народа претставља један сасвим сувишан луксуз од стране Краљевске владе.

За установу Централног пресбиро-а троши Краљевска влада хорендну суму од неких 30 милиона динара, што се никако не слаже са принципом штедње, јер поред тога што та установа прождире управо толико колико је предвиђено, за јавне радове овим законским предлогом, она осим тога не служи ничему другоме него да народу отима једно његово право на јавност говора народних посланика у Народној скупштини. Најинтереснији рад показује на жалост Централни пресбиро баш у улози некога цензора свега онога, што се догађа у Народној скупштини и о њему овиси да ли ће се говори или интерпелације народних посланика објавити уопште или у изводу јавне штампе.

Као трећи пример слабога доказа штедње Краљевске владе наводим случај са Привилегованим извозним друштвом, где је држава уложила силне паре, које се међу осталим троше на сасвим сувишне личне расходе, као на пример на плату од 10.000 динара месечно за личног експерта Министра трговине и индустрије, затим на плату делегата Министра трговине и индустрије са месечно 4.000 динара и на плату делегата Министра трговине и индустрије са опет 4.000 динара.

У садашњем буџету предвиђено је око 100 милиона динара за додатке и разне споредне припадљивости државних намештеника, на којима се није вршила никаква редукција у времену потребе штедње, који сада преживљавамо.

Из ових неколико примера види се, да је Краљевска влада могла најхитније и најнужније потребе социјалне природе, предвиђене овим законским нацртом, подмирити и без повишења терета.

Ако Краљевска влада ипак то није учинила упркос тешке ситуације у народу, то је само доказ, како она мало води бригу о платежној снази нашега порезника. Тај порезник не само да је осиромашно, него и његови редови проредили су се у врло великој мери, то доказује факат, да је око 20 штедионица до сада затражило заштиту по § 5 ради одлагања плаћања, трговци су потпуно уништени, индустрија је умртвљена, плате приватних намештеника снижене и т. д.

Све то показује, да се сваким даном смањује круг пореских платата и да би са тим још остатком пореских обвезника требало што обазривије поступати, како се и овај последњи кадар пореских обвезника не би уништио.

Међутим, према законскоме предлогу, нарочито према одредбама које се односе на покриће ових ванредних кредита може да се закључи, да се о овоме није водило рачуна.

Покриће за ово ново пореско оптерећење може да се разврста у две категорије:

1) Пореско оптерећење доприносом на укупну



суму задужења непосредним порезима са ограничењем за годину 1933.

Овај облик прибављања покрића представља уважање новог пореског облика у наше позитивно законодавство о непосредном порезу, и по своме ефекту неће бити малено, јер се од њега очекују 20,000.000 динара.

Ово је допринос, који није ништа друго него доходарински прирез претставља једно врло опасно сретство не само по својој прогресивној стопи, него и по томе, што није ни најмање разрађен и то не води рачуна нити о ослобођењу извесног износа непосредног пореза.

2) Друга врата врела за покриће овог пореског оптерећења представљају таксе, које се повисују нарочито у административном поступку.

Сувишно је нагласити, како су наше таксе у административном и судском поступку и сувише велике, тако да се често пута грађани одричу чак и правне моћи и правнога сретства због немогућности наплате ових високих такса.

Ове таксе и даље повисавати, како је то предвиђено законским предлогом, значи практички ускратити народу правну моћ, коју он баш тако нужно треба у правном поступку, који се не одликује свагда потребном објективношћу и строгим поштовањем закона.

Сматрам да је одредба § 5 цитираног закона, која препушта регулисање начина дељења помоћи за незапослене раднике Министру социјалне политике и народног здравља путем Правилника по одобрењу Министарског савета и сувише широка, јер се у законском предлогу не види и најшире контуре, којим и каквим ће се принципима руководити Министарски савет и Министар социјалне политике при диоби ове помоћи.

Ако већ није прихваћен предлог, да се такав Правилник изради у сагласности са Финансијским одбором, онда је законском предлогу требало барем обележити главне принципе дељења ове помоћи.

Према наложеноме част нам је изјавити у име Народног сељачког клуба, да због крајње исцрпности народа и његове већ и онако превелике оптерећености са порезом и осталим јавним даћама, као и због предложенога начина покрића, који не води рачуна о тим моментима, затим, због тога, што смо уверени да би се ове неодложне потребе предвиђене законом могле подмирити и из редовних прихода и уштеда у садашњем буџету, да се је поступало са потребном штедњом у државном газдинству и администрацији, морамо гласати против овога законског предлога.

Београд, 16 децембра 1932 г.

Др. Никола Пиклић с. р.

Др. Фрања Грубер с. р.

Ловро Кнежевић с. р.

*Поштом одмах* Др. Авдо Хасанбеговић: Нико се више од госпоне народних посланика није јавио за реч у начелној дебати, те према томе прелазимо на гласање у начелу. Изволите чути прозивку. (Чује се: Како ћемо да гласамо кад не знамо како је решено).

*Секретар* Милан Мравље прозива посланике да гласају и они су гласали овако:

Аврамовић Бранко — отсутан  
 Ађић Анте — за  
 Акентијевић Александар — отсутан  
 Алексић Коста — отсутан  
 Алилиновић Шафир — отсутан  
 Анђелиновић Гргур Будислав Д-р — отсутан  
 Антонијевић Душан — отсутан  
 Антуновић Јосип — за  
 Аранђеловић Јован — за  
 Ауер Људевит Д-р — отсутан  
 Бабамовић Јордан — отсутан  
 Бајић Салих — отсутан  
 Баџац Љубомир — за  
 Бараћ Брајко — отсутан  
 Батинић Јозо — за  
 Бачић Стјепан Д-р — отсутан  
 Бенко Јосип — за  
 Бешировић Димитрије Р. — отсутан  
 Богдановић Исо — за  
 Божкић Милан — за  
 Борисављевић Страхинја — за  
 Бркић Стјепан — отсутан  
 Брушија Радослав — за  
 Будишин Стеван — за  
 Буквић Александар — за  
 Буновић Милан — отсутан  
 Ваљавец Стјепан — отсутан  
 Варда Север — за  
 Васиљевић Стеван Д-р — отсутан  
 Величковић Миладин — за  
 Вельковић Велько — за  
 Видаковић Витомир — за  
 Видић Јеша Д-р — за  
 Видовић Богдан Д-р — за  
 Војиновић Јован В. — отсутан  
 Вошњак Богумил Д-р — отсутан  
 Вујић Димитрије В. — отсутан  
 Вукићевић Богић Д-р — за  
 Гавранчић Отон Д-р — за  
 Гавриловић Ото — за  
 Гајшек Карло — за  
 Главички Божић — отсутан  
 Господнегић Фрањо — отсутан  
 Грајић Перо — за  
 Грба Милован Д-р — за  
 Грбић Емилијан — отсутан  
 Грђић Васиљ — за  
 Грубановић Милан — за  
 Грубер Фрањо Д-р — против  
 Давидовић Витомир — отсутан  
 Даниловић Живко — отсутан  
 Деметровић Јурај — за  
 Дервишић Булага — отсутан  
 Димитријевић Мита — отсутан  
 Димитријевић Хаши-Тодор — за  
 Добровић Милан С. — за  
 Добровољац Милан Ј. — за  
 Довезенски Јован С. — за  
 Додић Александар Така — против  
 Дошен Мирко Д-р — отсутан  
 Драговић Милош П. — против  
 Дрљача Бранко — отсутан  
 Дрмељ Алојзиј — отсутан  
 Дубоковић Јурај — за  
 Ђокић Ристо — за  
 Ђорђевић Владимир — отсутан  
 Ђурић Михаило — отсутан



Елеговић Иво Д-р — отсутан  
 Живановић Милан — против  
 Живанчевић Михаило — за  
 Живковић Негосим Д-р — отсутан  
 Живојиновић Душан М. — за  
 Захарић Чедомир — за  
 Зельковић Бошко — за  
 Земљић Јакоб — за  
 Иваидекић-Ивковић Мирко Д-р — отсутан  
 Иванишевић Петар — за  
 Иванчевић Душан — за  
 Исаковић Миливоје Ђ. — отсутан  
 Исаковић Мито — отсутан  
 Јанковић Велизар Д-р — отсутан  
 Јевремовић Драгољуб Д-р — за  
 Јевтић Животије — отсутан  
 Јевтић Милутин Ал. — за  
 Јевтић Михаило Р. — за  
 Јевтић Радован — отсутан  
 Јелић Милутин — отсутан  
 Јеличић Божа Ц. — за  
 Јеремић Живојин — за  
 Јован Андрија — отсутан  
 Јовановић Александар — за  
 Јовановић Ђока — отсутан  
 Јовановић Јова — отсутан  
 Јовичић Добросав — за  
 Кадић Хусеин — за  
 Кајмаковић Омер — за  
 Каламатијевић Михаило Р. — за  
 Кандић Јовиша К. — отсутан  
 Катич Милош — за  
 Каћански Стеван — отсутан  
 Кешелевић Никола Д-р — отсутан  
 Клинич Антон — за  
 Кнежевић Ловро — против  
 Кнежевић Стјепо Д-р — отсутан  
 Ковач Анте Љ. — за  
 Ковачевић Драгутин Карло — отсутан  
 Кожуљ Марко Д-р — отсутан  
 Којић Драгутин Д-р — за  
 Коман Албин — отсутан  
 Костић Драгутин Д-р — отсутан  
 Костић Милорад Ј. Д-р — отсутан  
 Краљевић Драган Д-р — за  
 Крамер Алберт Д-р — за  
 Крафт Стеван Д-р — отсутан  
 Крејчи Антон — за  
 Крстановић Рието — за  
 Крстић Владимир — против  
 Крстић Милутин — отсутан  
 Крстић Михаило В. — отсутан  
 Крстић Симо — за  
 Куамановић Лазар К. — за  
 Кујунџић Андрија К. — за  
 Кујунџић Богољуб К. — за  
 Кумануди Коста Д-р — отсутан  
 Кунтарић Анте Д-р — за  
 Куњашић Јоахим — против  
 Куртовић Војко — за  
 Куртовић Шукрија — отсутан  
 Лазаревић Милован М. — против  
 Лазаревић Тодор Д-р — отсутан  
 Лазаревић Теодосије К. — отсутан  
 Лазаревић Филип С. Д-р — отсутан  
 Леушић Ђуро Д-р — отсутан  
 Лисавац Младен Д-р — за

Лончаревић Иван Д-р — отсутан  
 Лончар Иван — за  
 Лончар Станко — за  
 Лукић Живан Д-р — отсутан  
 Лулић Петар — за  
 Макар Дако — отсутан  
 Максимовић Божидар — за  
 Максимовић Стјепан — за  
 Маланчећ Владо Д-р — за  
 Маринковић Војислав Д-р — отсутан  
 Марјан Ђуро — за  
 Марјанац Симо — за  
 Маркић Фрањо — отсутан  
 Марковић Миленко Д-р — отсутан  
 Марковић Милорад П. — за  
 Марковић Никола — за  
 Марковић Петар К. — за  
 Мastroвић Анте Ф. — за  
 Матица Паво — за  
 Матић Ђока Н. — отсутан  
 Мацековић Матија — отсутан  
 Машић Марко — за  
 Метикош Милан Д-р — отсутан  
 Мијић Милан Ђ. — отсутан  
 Милетић Вјекослав Д-р — за  
 Милетић Владислав — отсутан  
 Милошевић Гавро — за  
 Милошевић Младен П. — отсутан  
 Милутиновић Милинко Р. — против  
 Милутиновић Милорад Ђ. — отсутан  
 Мисирлић Јован Т. — отсутан  
 Митровић Јован Р. — отсутан  
 Михаиловић Илија П. — за  
 Михаиловић Светислав Д-р — отсутан  
 Мозер Ханс Др. — за  
 Мохорић Иван — отсутан  
 Мравље Милан — за  
 Мулалић Мустафа А. — отсутан  
 Најдорфер Мирко — отсутан  
 Недељковић Урош П. — отсутан  
 Никић Никола Д-р — против  
 Никић Федор Д-р — за  
 Никодијевић Аранђел Д. — отсутан  
 Николић Бранко Д-р — отсутан  
 Нинковић Трипко — отсутан  
 Нуић Петар Д-р — отсутан  
 Њамцул Ранко Д-р — за  
 Обрадовић Алекса Ј. — за  
 Остојић Ђуро Д-р — за  
 Павлич Алојзиј — отсутан  
 Палечек Иван Д-р — за  
 Парабуђски Ђорђе — отсутан  
 Паранос Шпиро Ф. — отсутан  
 Пахерник Фрањо — отсутан  
 Патриногић Љуба — за  
 Перић Матеј Д-р — отсутан  
 Перић Миливоје Ђ. — отсутан  
 Перић Нинко Д-р — за  
 Перко Драгутин В. — отсутан  
 Петковић Милан — за  
 Петовар Ловро — за  
 Петрак Никола — за  
 Петричић Живко Д-р — за  
 Петровић Марко — отсутан  
 Пешкић Милутин — за  
 Пивко Људевит Д-р — за



Пиштелић Славко А. Д-р — отсутан  
 Погачник Виктор — отсутан  
 Поповић Димитрије Он. — отсутан  
 Поповић Добривоје Гер. Д-р — отсутан  
 Поповић Душан — отсутан  
 Поповић Јефтимије — за  
 Поповић Коста Д-р — за  
 Поповић Милан В. — за  
 Поповић Милан Д-р — за  
 Поповић Светислав Д-р — за  
 Праљак Недељко — за  
 Прека Никола — отсутан  
 Прекоршек Иван — за  
 Принцип Јово — отсутан  
 Прша Шиме Д-р — за  
 Пустослемишек Расто — за  
 Пуцељ Иван Ј. — за  
 Радивојевић Лазар Љ. — за  
 Радић Иван — отсутан  
 Радовић Саво Д-р — отсутан  
 Радоњић Милан — за  
 Радоњић Милан — за  
 Рајић Тоша Д-р — отсутан  
 Рако Јанко Д-р — за  
 Рапе Стане Д-р — за  
 Рорбахер Јулијан Д-р — отсутан  
 Савић Аранђел П. — за  
 Савић Сава В. — отсутан  
 Савковић Илија — отсутан  
 Санто Гавро Д-р — отсутан  
 Сарачевић Раденко — отсутан  
 Секулић Милан Д-р — за  
 Селић Јоца М. — отсутан  
 Селмановић Алија — за  
 Симић Милорад — отсутан  
 Симиновић Александар М. — отсутан  
 Смиљанић Тома Д-р — за  
 Сокић Милоје М. — за  
 Соколовић Никола — за  
 Спасовић Вукашин — за  
 Спахић Владо — отсутан  
 Спидлер Вјесколав — за  
 Спинчић Вјесколав — отсутан  
 Сршкић Милан Д-р — за  
 Стажић Јосип — отсутан  
 Стајковић Никола — отсутан  
 Станић Андра — отсутан  
 Станишић Владимир Д-р — отсутан  
 Станојевић Драгомир М. — за  
 Станојевић Милутин — за  
 Стевановић Живојин Ар. — за  
 Стевановић Милан — за  
 Степанов Миливој — за  
 Степановић Милан Р. — отсутан  
 Стефановић Игњат — отсутан  
 Стијић Милан Д-р — за  
 Стојадиновић Милослав Д-р — за  
 Стојковић Милан Ђ. Д-р — отсутан  
 Стошић Стаменко — за  
 Стрезовић Крста — отсутан  
 Суботић Никола Д-р — отсутан  
 Тадић Глигорије Д-р — за  
 Теодоровић Војислав — за  
 Тешић Максим — за  
 Толић Игњат М. Д-р — отсутан  
 Томић Јакоб — за  
 Тонић Тодор Р. — за

Топаловић Милан — за  
 Торомановић Хасан — отсутан  
 Трбић Василије — за  
 Трбојевић Урош Д-р — за  
 Трифуновић Љубиша — за  
 Тркуља Станко — за  
 Трпковић Ставра К. — отсутан  
 Ђирић Ђорђе — за  
 Ђирић Стеван — за  
 Ђуковић Милан — за  
 Узумовић Никола — за  
 Урек Иван — отсутан  
 Урошевић Мирко Ил. — отсутан  
 Урукало Сергије — отсутан  
 Фиданчевић Тома Д-р — отсутан  
 Физир Виктор — за  
 Фотирић Арса — за  
 Хајдињак Антон — за  
 Ханжск Лавослав Д-р — за  
 Хасанбеговић Авдо Д-р — председава  
 Хоџера Светислав В. — отсутан  
 Хрибар Никола — за  
 Христић Бора — за  
 Цемовић Филип — за  
 Церер Антон — за  
 Ципушевић Методије — за  
 Чорбић Бранко — за  
 Чохаџић Хазим — за  
 Шарковић Тихомир — за  
 Шега Фердо — за  
 Шелмић Драгић М. — за  
 Шеферов Славко Др. отсутан  
 Шиљеговић Владимир — отсутан  
 Шифтар Стеван — за  
 Шнајдар Фрањо — за  
 Шуменковић Илија — за  
 Шурмић Ђуро Др. — отсутан

После гласања.

*Потпретседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Изволите чути резултат гласања. Гласало је свега 167 народних посланика и то 157 за а 10 посланика су гласали *ipso iure* Према томе је овај законски предлог у начелу примљен. Прелазимо на претрес у појединостима. Изволите чути г. известитоца.

*Известилац* Ото Гавриловић чита § 1 по изештају Финансијског одбора.

*Потпретседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани § 1? (Прима. — Не прима). Ко је против, нека изволи устати. (Већина седи). Објављујем да је § 1 примљен. Изволите чути даље.

*Известилац* Ото Гавриловић чита § 1а) по предлогу Финансијског одбора.

*Потпретседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина § 1а)? (Прима. — Не прима). Ко је против, нека изволи устати. (Већина седи). Објављујем да је § 1а) примљен. Изволите чути даље.

*Известилац* Ото Гавриловић чита § 1б) по предлогу Финансијског одбора.

*Потпретседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани параграф? (Прима. — Не прима.) Ко је против нека изволи устати. (Већина седи). Објављујем да је § 1б) примљен. Изволите чути даље.

*Известилац* Ото Гавриловић чита § 5 по предлогу Финансијског одбора.



**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:** Прима ли Скупштина § 5? (Прима. — Не прима.) Ко је против, нека изволи устати. (Већина седи.) Објављујем да је параграф 5 примљен. Изволите чути даље.

**Известилац Ото Гавриловић** чита § 6 по предлогу Финансијског одбора.

**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:** Прима ли Скупштина § 6? (Прима. — Не прима.) Ко је против, нека изволи устати. (Већина седи.) Објављујем да је § 6 примљен. Изволите чути даље.

**Известилац Ото Гавриловић** чита § 8 по предлогу Финансијског одбора.

**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:** Прима ли Скупштина § 8? (Прима. — Не прима.) Ко је против, нека изволи устати. (Већина седи.) Објављујем да је § 8 примљен.

**Известилац Ото Гавриловић** чита § 10 по предлогу Финансијског одбора.

**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:** Прима ли Скупштина прочитани параграф? (Прима. — Не прима.) Ко је против, нека изволи устати. (Већина седи.) Објављујем да је § 10 примљен.

**Известилац Ото Гавриловић** чита § 11 по предлогу Финансијског одбора.

**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:** Господо, пошто има по овоме параграфу одвојено мишљење, то ћу дати паузу од неколико минута да би се Влада споразумела са оном господом, која имају одвојено мишљење.

Молим вас, господо, немојте се разилазити.

(После одмора)

**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић.** Господо, изволите заузети места. Настављамо седницу. На реду је § 11 овога законског предлога. Има реч народни посланик г. Илија Михајловић да изнесе одвојено мишљење у име својих другова. (Др. Никола Никић: У име које групе?).

**Илија Михајловић** (Бурно поздрављен приступа говорници): Господине Никићу, мени је жао да не познајеш Пословник. Ја не износим одвојено мишљење неке групе, али имам своје одвојено мишљење, на држим да имам права да говорим о њему.

Господо народни посланици, код члана 11 који се односи на укидање такса, које су у овом закону биле предложене на трошарину, вама је свима познато, колика се борба водила прошле године око те трошаринске таксе. Влада која је видела онда оправданост захтева свију нас пристала је и трошарину државну и бановинску скинула, остављајући општинама да наплаћују оне трошаринске таксе како су се онда затекле. Али је максимирала и одредила да од 1 јануара 1933 године уведе нове трошарине које би имале да се наплаћују у сеоским општинама 50 пара динарских, у свима градовима један динар а на ракију од пет динара по хектолитар степену. Ја, господо, мислим да би овака трошарина тешко погодила пољопривредника (Жагор), јер у овим тешким економским приликама, кад ми, господо, овде доносимо закон о раздужењу сељака, кад сви признајемо да је он у немогућности да овакве терете, какви су му, сноси, сада је на нама свима да све учинимо да му олакшамо, да га омогућимо да он може своје производе да изнесе на пијацу, да их прода и да их уновчи што корисније и што боље.

Сада пред нама долази Влада поново са једним

предлогом, који је у Финансијском одбору прошао са два гласа већине да се тражи укидање тога члана и оставља се градовима да могу како хоће трошарину да међу. Господо, ја сматрам да би такво укидање § 11 и остављање општинама саме да међу трошарине колико хоће, врло тешко погодило најсиромашније произвођаче, због тога што ћемо ми, господо, тиме на првом месту учинити услуге фабрикама шпиритуса, јер би наноса оне, у свима градовима, који би сами одређивали трошарине на шпиритус, повишавале цене шпиритусу и цене чистог алкохола.

Зато бих вас, господо, замолио да ми ово оставимо и даље максимирано и не дозволимо општинама да међу трошарине како која хоће и мој би предлог, господо, био овај: У сеоским општинама повисити од 50 на 75 пара по градовима од динара на динар и двадесет пет пара а на ракију да оставимо 5 динара. На ракију би остало исто оно што је и било, јер је ова такса и иначе сувише велика, а код вина, с обзиром на поједине општине, које мисле да ће овим бити оштећене, које у овом траже какве приходе, где замишљају да би их и сувише било, ја мислим да би по овоме моме предлогу њима довољно било сретстава да то надокнаде. Мој предлог састоји се у овоме:

Предлажемо Народној скупштини да изволи усвојити наш предлог да остаје стара напомена 4 уз тачку 4 члана 72 Закона о државној трошарини, само у овој промењеној редакцији:

«4 Напомена. Почев од 1 јануара 1933 године општине ће моћи наплаћивати на име општинске трошарине на вино: У сеоским општинама до 100 а у градовима највише до 150 дин. за 100 литара, а на ракију 5 динара за сваки хектолитарски степен. (Живо одобравање и усклици: Живео!)»

**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:** Има реч г. известилац да се изјасни (Жагор и гласови: Нека се гласа!) Молим г. известивоца да се изјасни.

**Известилац Ото Гавриловић:** Господо народни посланици! Поводом § 11 овог законског предлога изјављујем да сматрам да он треба да се повуче како је овде стилизован и да се стави Напомена 4 уз тач. 4 чл. 72 Закона о државној трошарини мења се и гласи: „Од 1 јануара 1933 године трошарина на вино у сеоским општинама не може бити већа од 1.— динара по литру, а у варошким општинама од 1.50 динара по литру, а на ракију од 5.— динара по хектолитарском степену.“

Господо посланици, у овој материји врло је тешко доћи до компромиса, јер свака страна брани свој интерес. Ипак ја сматрам да се може наћи једна средња линија и ја мислим да ћемо ту средњу линију наћи ако примимо ово што сам сада предложио, т.ј. један динар, 1.50 динара и 5.— динара за ракију. Ја мислим да је то средња линија, коју Народна скупштина може да прими, а сада је на вама да то примите или да одбијете.

**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:** Господо, гласаће се о § 11 онако како га је г. известилац предложио. Они који су за предлог изволиће седети, а они који су против устаће. (Већина седи.) Констатујем да је већина седела, према томе објављујем да је предлог примљен.

Прелазимо на § 12. Изволите чути § 12.

**Известилац Ото Гавриловић** чита § 12.

**Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:** Прима ли Скупштина § 12? (Гласови: Прима. — Не прима.)



§ 12 је примљен већином гласова. Изволите чути § 13.

*Известилац Ото Гавриловић* чита § 13.

*Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић*: Прима ли Скупштина § 13? (Гласови: Прима. — Не прима.)

§ 13 је примљен, већином гласова. Изволите чути § 14.

*Известилац Ото Гавриловић* чита § 14.

*Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић*: Прима ли Скупштина § 14? (Прима.) § 14 је примљен.

Тиме је овај законски предлог примљен и у појединостима. (Пљескање.) Прећићемо на коначно гласање. Изволите чути прозивку.

*Секретар Милан Мравље* врши прозивку народних посланика и они су гласали овако:

Аврамовић Бранко — против  
 Ађић Анте — за  
 Аксентијевић Александар — против  
 Алексић Коста — за  
 Алиловић Шафир — **отсутан**  
 Анђелиновић Гргур Будислав Д-р — за  
 Антонијевић Душан — за  
 Антуновић Јосип — за  
 Аранђеловић Јован — за  
 Ауер Људевит Д-р — за  
 Бабамовић Јордан — за  
 Баљић Салих — **отсутан**  
 Бањац Љубомир — **отсутан**  
 Бараћ Бранко Д-р — **отсутан**  
 Батинић Јозо — за  
 Бачић Стјепан Д-р — **отсутан**  
 Бенко Јосип — за  
 Бешировић Димитрије Р. — за  
 Богдановић Исо — за  
 Божић Милан — за  
 Борисављевић Страхинја — за  
 Бркић Стјепан — за  
 Брушија Радослав — за  
 Будишин Стеван — за  
 Буквић Александар — за  
 Буновић Милан — **отсутан**  
 Ваљавец Стјепан — **отсутан**  
 Варда Север — за  
 Васиљевић Стеван Д-р — **отсутан**  
 Величковић Миладин — за  
 Вељковић Вељко — за  
 Видаковић Витомир — за  
 Видић Јеша Д-р — за  
 Видовић Богдан Д-р — за  
 Војиновић Јован В. — **отсутан**  
 Вошњак Богумил Д-р — **отсутан**  
 Вујић Димитрије В. — **отсутан**  
 Вукићевић Богић Д-р — за  
 Гавранчић Ото Д-р — за  
 Гавриловић Ото — за  
 Гајшек Карло — за  
 Главички Божидар — **отсутан**  
 Господетић Франьо — **отсутан**  
 Грајић Перо — за  
 Грба Милован Д-р — за  
 Грбић Емилијан — **отсутан**  
 Грђић Васиљ — за  
 Грубановић Милан — за  
 Грубер Франьо Д-р — против  
 Давидовић Витомир — за  
 Даниловић Живко — **отсутан**  
 Деметровић Јурај — за  
 Дервишић Булага — **отсутан**  
 Димитријевић Мита — за

Димитријевић Хаџи-Тодор — за  
 Добровић Милан С. — за  
 Довезолац Милан Ј. — за  
 Довезенски Јован С. — за  
 Додић Александар Така — за  
 Дошен Мирко Д-р — **отсутан**  
 Драговић Милош П. — **отсутан**  
 Дрљача Бранко — **отсутан**  
 Дрмљ Алојзиј — **отсутан**  
 Дубоковић Јурај — против  
 Бокић Ристо — за  
 Ђорђевић Владимир — **отсутан**  
 Ђурић Михаило — **отсутан**  
 Елеговић Иво Д-р — **отсутан**  
 Живановић Милан — **отсутан**  
 Живанчевић Михаило — за  
 Живковић Негосим Д-р — **отсутан**  
 Живојиновић Душан М. — за  
 Захарић Чедомир — за  
 Зельковић Бошко — за  
 Земљић Јакоб — за  
 Ивандекић-Ивковић Мирко Д-р — за  
 Иванишевић Петар — за  
 Иванчевић Душан — за  
 Исаковић Миливоје Ђ. — **отсутан**  
 Исаковић Мито — **отсутан**  
 Јанковић Велизар Д-р — за  
 Јевремовић Драгољуб Д-р — за  
 Јевтић Животије — **отсутан**  
 Јевтић Милутин Ал. — за  
 Јевтић Михаило Р. — за  
 Јевтић Радован — **отсутан**  
 Јелић Милутин — **отсутан**  
 Јеличић Божа Ц. — за  
 Јеремин Живојин — за  
 Јован Андрија — **отсутан**  
 Јовановић Александар — за  
 Јовановић Ђока — за  
 Јовановић Јова — за  
 Јовичић Добросав — за  
 Кадић Хусеин — за  
 Кајмаковић Омер — за  
 Каламатијевић Михаило Р. — за  
 Кандић Јовиша К. — **отсутан**  
 Катић Милош — за  
 Каћански Стеван — **отсутан**  
 Кешељевић Никола Д-р — **отсутан**  
 Клинци Антон — за  
 Кнежевић Ловро — **отсутан**  
 Кнежевић Стјепо Д-р — **отсутан**  
 Ковач Анте Љ. — за  
 Ковачевић Драгутин Карло — **отсутан**  
 Кожуљ Марко Д-р — **отсутан**  
 Којић Драгутин Д-р — за  
 Коман Албин — **отсутан**  
 Костић Драгутин Д-р — **отсутан**  
 Костић Милорад Ј. Д-р — **отсутан**  
 Краљевић Драган Д-р — за  
 Крамер Алберт Д-р — за  
 Крафт Стеван Д-р — за  
 Крејчи Антон — за  
 Крстановић Ристо — за  
 Крстић Владимир — против  
 Крстић Милутин — против  
 Крстић Михаило В. — **отсутан**  
 Крстић Симо — за  
 Кузмановић Лазар К. — за  
 Кујунџић Андрија К. — за



- Кујунџић Богољуб К. — за  
 Кумануди Коста Д-р — отсузан  
 Кунтарић Анте Д-р — за  
 Куњашић Јоахим — против  
 Куртовић Војко — за  
 Куртовић Шукрија — за  
 Лазаревић Милован М. — отсузан  
 Лазаревић Тодор Д-р — отсузан  
 Лазаревић Теодосије К. — отсузан  
 Лазаревић Филип С. Д-р — отсузан  
 Лсушић Ђуро Д-р — отсузан  
 Лисавац Младен Д-р — за  
 Лончаревић Иван Д-р — отсузан  
 Лончар Иван — за  
 Лончар Станко — за  
 Лукић Живан Д-р — отсузан  
 Лулић Петар — за  
 Макара Дако — за  
 Максимовић Божидар — за  
 Максимовић Стјепан — за  
 Маланчец Владо Д-р — за  
 Маринковић Војислав Д-р — отсузан  
 Марјан Ђуро — за  
 Марјанац Симо — за  
 Маркић Фрањо — отсузан  
 Марковић Миленко Д-р — отсузан  
 Марковић Милорад Р. — за  
 Марковић Никола — за  
 Марковић Петар К. — за  
 Мastroвић Анте Ф. — против  
 Матица Павао — за  
 Матић Ђока Н. — отсузан  
 Мацековић Матија — отсузан  
 Машић Марко — за  
 Метикош Милан Д-р — отсузан  
 Мијић Милан Ђ. — против  
 Милетић Вјекослав Д-р — против  
 Милетић Владислав — против  
 Милошевић Гавро — за  
 Милошевић Младен Р. — отсузан  
 Милутиновић Милинко Р. — против  
 Милутиновић Милорад Ђ. — отсузан  
 Мисирлић Јован Т. — отсузан  
 Митровић Јован Р. — за  
 Михаиловић Илија П. — за  
 Михаиловић Светислав Д-р — отсузан  
 Мовер Ханс Д-р — за  
 Мохорић Иван — за  
 Мравље Милан — за  
 Мулалић Мустафа А. — отсузан  
 Најдорфер Мирко — отсузан  
 Недељковић Урош П. — отсузан  
 Никић Никола Д-р — отсузан  
 Никић Федор Д-р — за  
 Никодијевић Аранђел Д. — отсузан  
 Николић Бранко Д-р — отсузан  
 Нинковић Трипко — отсузан  
 Нуић Петар Д-р — отсузан  
 Њамцул Ранко Д-р — отсузан  
 Обрадовић Алекса Ј. — отсузан  
 Остојић Ђуро Д-р — за  
 Павлич Алојзиј — отсузан  
 Палечек Иван Д-р — отсузан  
 Парабуђски Ђорђе — отсузан  
 Паранос Шпиро Ф. — отсузан  
 Пахерник Фрањо — за  
 Патригић Љуба — за  
 Перић Матеј Д-р — отсузан  
 Перић Миливоје Ђ. — отсузан  
 Перић Нинко Д-р — за  
 Перко Драгутин В. — отсузан  
 Петковић Милан — за  
 Петовар Ловро — за  
 Петрак Никола — за  
 Петричић Живко Д-р — отсузан  
 Петровић Марко — отсузан  
 Пешић Милутин — за  
 Пивко Људевит Д-р — за  
 Пиштелић Славко А. Д-р — отсузан  
 Погачник Виктор — за  
 Поповић Димитрије Он. — отсузан  
 Поповић Добривоје Гер. Д-р — отсузан  
 Поповић Душан — отсузан  
 Поповић Јефтимије — за  
 Поповић Коста Д-р — за  
 Поповић Милан В. — за  
 Поповић Милан Д-р — за  
 Поповић Светислав Д-р — за  
 Прањак Недељко — за  
 Прека Никола — отсузан  
 Прекоршек Иван — за  
 Принцип Јово — отсузан  
 Прша Шиме Д-р — за  
 Пустослемшек Расто — за  
 Пуцел Иван Ј. — за  
 Радивојевић Лазар Љ. — за  
 Радић Иван — отсузан  
 Радовић Саво Д-р — отсузан  
 Радоњић Милан — за  
 Радоњић Миљан — за  
 Рајић Тоша Д-р — отсузан  
 Рако Јанко Д-р — за  
 Рапе Стане Д-р — за  
 Рорбахер Јулијан Д-р — отсузан  
 Савић Аранђел П. — за  
 Савић Сава В. — отсузан  
 Савковић Илија — отсузан  
 Санто Гавро Д-р — за  
 Сарачевић Раденко — отсузан  
 Секулић Милан Д-р — за  
 Селић Јоца М. — отсузан  
 Селмановић Алија — за  
 Симић Милорад — за  
 Симовић Александар М. — отсузан  
 Смиљанић Тома Д-р — за  
 Сокић Милоје М. — за  
 Соколовић Никола — за  
 Спасовић Вукашин — за  
 Спахић Владо — отсузан  
 Спиндлер Вјекослав — за  
 Спинчић Вјекослав — отсузан  
 Сршкић Милан Д-р — за  
 Стажић Јосип — отсузан  
 Стајковић Никола — отсузан  
 Станић Андра — отсузан  
 Станишић Владимир Д-р — отсузан  
 Станојевић Драгомир М. — за  
 Станојевић Милутин — за  
 Стевановић Живојин Ар. — за  
 Стевановић Милан — за  
 Степанов Миливој — за  
 Степановић Милан Р. — отсузан  
 Стефановић Игњат — отсузан  
 Стијић Милан Д-р — за



Стојадиновић Милослав Д-р — за  
 Стојковић Милан Ђ. Д-р — отсутан  
 Стошић Стаменко — за  
 Стрезовић Крста — отсутан  
 Суботић Никола Д-р — отеутан  
 Тадић Глигорије Д-р — за  
 Теодоровић Војислав — за  
 Тешин Максим — за  
 Толић Игњат М. Д-р — за  
 Томић Јакоб — за  
 Тонић Тодор Р. — за  
 Топаловић Милан — за  
 Торомановић Хасан — за  
 Трбић Василије — за  
 Трбојевић Урош Д-р — за  
 Трифуновић Љубиша — за  
 Труља Станко — за  
 Трпковић Ставра К. — отсутан  
 Ђирић Ђорђе — за  
 Ђирић Стеван — за  
 Ђуковић Милан — за  
 Узуновић Никола — отсутан  
 Урек Иван — отсутан  
 Урошевић Мирко Ил. — отсутан  
 Урукало Сергије — отсутан  
 Фиданчевић Тома Д-р — отсутан  
 Фивир Виктор — за  
 Фоторић Арса — за  
 Хајдињак Антон — за  
 Ханжек Лавослав Д-р — за  
 Хасанбеговић Авдо Д-р — председава

Хођера Светислав В. — отсутан  
 Хрибар Никола — за  
 Христић Бора — за  
 Цемовић Филип — за  
 Церер Антон — за  
 Ципушевић Методије — за  
 Чорбић Бранко — за  
 Чохадић Хавим — за  
 Шарковић Тихомир — за  
 Шег Фердо — за  
 Шелмић Драгић М. — за  
 Шећеров Славко Д-р — отсутан  
 Шиљеговић Владимир — отсутан  
 Шифтар Стеван — за  
 Шнајдар Фрањо — за  
 Шуменковић Илија Д-р — за  
 Шурмин Ђуро Д-р — отсутан

*Потпретседник Др. Авдо Хасанбеговић:* Изво-  
 лите чути резултат гласања. Гласало је у свему 182  
 народна посланика: за 163, а *против* 9. Према томе  
 је овај законски предлог коначно примљен, те ће бити  
 упућен Сенату на даљи рад.

Господо посланици, са вашим пристанком ја ћу  
 данашњу седницу да закључим. За идућу седницу  
 предлажем дневни ред: Утврђивање дневног реда.  
 Прима ли Народна скупштина? (Прима.) Идућа сед-  
 ница биће заказана писменим путем, а данашњу  
 закључујем.

Седница је закључена у 23.10 часова.

## ПРИЛОЗИ

Интерпелација Др. Николе Никића и другова  
 народних посланика на Господина Министра пољо-  
 привреде ради довршења диобе земљишне заједнице  
 општине Хртковци.

Господине Министре,  
 Још год. 1927 закључила је Главна скупштина  
 овлаштеника земљишне заједнице у Хртковцима ин-  
 дивидуалну диобу њених некретнина на поједине чла-  
 нове ове заједнице. После проведених техничких и  
 других радова, што их предвиђа такав поступак, овла-  
 штеници су тражили да се ова диоба такођер што  
 прије земљишно-књижно проведе, на што по закону  
 имаду права.

Код тога су наилазили и још увек наилазе инте-  
 ресенти на разне потешкоће, нарочито код надлежног  
 комасационог повјеренства, тако, да још ни данас  
 након 5 година, овлаштеници додуше уживају доде-  
 љено им земљиште, али не могу њиме слободно ра-  
 сполагати, јер још нису грунтовни власници.

Интересантно је при том истаћи, да је баш због  
 овога спорога поступка комасационих власти I Хр-  
 ватска Штедионица тражила од земљишне заједнице  
 наплату зајма у износу од 1,400.000.— динара, који  
 је новац ова земљишна заједница подигла ради про-  
 водења амелиорационих радова при овој индивиду-  
 алној деоби. I Хрватска Штедионица не само да зем-  
 љишну заједницу, јер није индивидуално земљишно-  
 књижно проведена диоба на поједине овлаштенике  
 сељаке, не сматра као установу која потпада под  
 удар Закона о заштити земљорадника, него убире  
 из истога разлога чак и 14% камате.

У ову тешку ситуацију дошла је ова земљишна  
 заједница само услед никаквога или сувише спорога  
 рада комасационих власти. Ако се још уважи да је  
 народ платио за диобу хоренду суму од 300.000.—  
 за техничке радове и динара 30.000 — за поступовне  
 трошкове, које је комасациони повјереник већ узео,  
 али није поступак довршио, онда се види, колико је  
 штетан и убитачан овакав немарни и никакви рад  
 комасационог повјеренства.

Поводом свега тога, молим Вас, Господине Ми-  
 нистре, да нам изволите у Народној скупштини од-  
 говорити:

1) Да ли Вам је познато по својој спорости чувена  
 индивидуална диоба земљишне заједнице у Хртков-  
 цима, која ни након 5 година њеног трајања узалуд  
 чека на своју земљишно-књижну проветбу?

2) Ако Вам није то познато, што каните преду-  
 зети да се ово земљишно-књижка проветба одмах  
 проведе, чиме би народу осигурали његово право и  
 уједно спасили овлаштенике ове земљишне заједнице,  
 све саме земљораднике од тражења I Хрватске Ште-  
 дионице мимо прописа Закона о заштити земљорад-  
 ника?

15 децембра 1932 године

Народни посланици

— Београд  
 Др. Никола Никић, с. р.  
 Др. Иван Лончаревић, с. р. Др. Фрањо Грубер, с. р.  
 Јозо Батинић, с. р. Ловро Кнежевић, с. р. Стје-  
 пан Ваљавец, с. р. Алојз Павлич, с. р.

(Ова је интерпелација саопштена на XVIII ре-  
 довном састанку од 15-XII-1932 год.).



**ФИНАНСИЈСКИ ОДБОР  
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**

Краљевине Југославије

Бр. 521

16 новембра 1932 г.

Београд

**НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ**

Финансијски Одбор Народне скупштине прегледао је упућени му предлог закона о накнадним и ванредним кредитима уз буџет државних расхода и прихода за 1932-33 годину и част му је поднети овај извештај:

**II РАЗДЕО — ПЕНЗИЈЕ И ИНВАЛИДСКЕ  
ПОТПОРЕ**

Глава IX — Пензије, расположења, издржавања ит.д. Парт. 47 Пензије државних службеника: поз. 1 — Пензије свију државних службеника ит.д., брише се дин. 25,000.000.—.

Парт. 55 — Додаци на скупоћу, брише се дин. 26,579.697.—.

*IV раздео — Министарство правде*

Глава XI — Министарство

Парт. 66 — Хонорари и награде: поз. 1 Награде члановима сталних комисија ит.д. брише се дин. 150.000.—.

Глава XXVII — Виши земаљски суд у Љубљани ит.д.

Парт. 150 — Управни трошкови: поз. 9 — Трошкови казног поступка; б) огрев ит.д., мења се и гласи: «б) огрев и храна апсеника» с тим, да ова измена важи само за ову суму.

*V раздео — Министарство просвете*

Глава XXXVIII — Министарство

Ванредни расходи

Парт. 202 — Субвенције, помоћи и дотације: поз. 1 — Дотације за покриће вишкова расхода народних позоришта и т.д., брише се дин. 200.000.—.

*Државна штампарија у Београду*

Парт. 1 — Личне припадљности: поз. 4 — Додаци на скупоћу, брише се дин. 405.800.—.

*VIII раздео — Министарство финансија*

Глава I — Управа државних монопола

Парт. 6 — Пензије и помоћ радницима и социјалним установама: поз. 1 — Пензије и помоћ монополским службеницима и радницима ит.д., брише се дин. 300.000.—.

*XI раздео Министарство саобраћаја*

Привредна предузећа

а) Управа државних железница

Парт. 10 — Отписи, брише се дин. 19,800.000.—.

*Поште, телеграфи и телефони*

Глава II — Спољна п.т. служба

Парт. 13 — Провизије и додаци на скупоћу провизионерима и ренте, брише се дин. 380.000.—.

*XV раздео — Министарство социјалне политике и народног здравља*

Ванредни расходи

Парт. 915а) нова — За откуп бановинског и приватног имања у Цабуну и најнужније адаптације за

смештај болесника од дужевних болести, брише се дин. 700.000.—. Укупно се брише дин. 73,515.497.—.

Поднети предлог закона износио је дин. 147 милиона 123.678.—.

Финансијски одбор извршио је смањење за дин. 73,515.497.—.

Према томе поднети предлог по извршеном смањењу износи дин. 73,608.181.—.

Осим овог, унети:

§ 1а) (нов), који гласи:

«Овлашћују се Министри, да могу наредити исплату из прихода дотичних установа, преко кредита буџетом државних расхода одобрених, и то:

1) Министар просвете:

а) у суми од 200.000.— динара на име додатака на скупоћу по парт. 1 поз. 4 буџета државних расхода Народног позоришта у Београду;

б) у суми од 405.800.— динара на име додатака на скупоћу по парт. 1 поз. 4 буџета државних расхода Државне штампарије у Београду;

2) Министар финансија:

У суми од 300.000.— динара на име пензија и помоћи монополским службеницима и радницима ит.д. по парт. 6 поз. 1 буџета државних расхода Управе државних монопола;

3) Министар саобраћаја:

а) у суми од 19,800.000.— динара на име отписа по парт. 10 буџета државних расхода Управе државних железница,

б) у суми од 380.000.— динара на име провизије и додатака на скупоћу провизионера по парт. 15 буџета државних расхода пошта, телеграфа и телефона».

§ 1б) (нов), који гласи:

«Овлашћује се Министар просвете, да може до краја ове буџетске године, осим особља предвиђеног у буџету Основне наставе и народног просвећивања, поставити још 300 нових чиновничких приправника (учитеља-ица). За исплату свих личних расхода свих ново-постављених чиновничких приправника (учитеља-ица), овлашћује се Министар финансија, да из буџетских резервних кредита може ставити на расположење Министру просвете суму од 1,000.000.— динара».

§ 5

У другом реду после речи «установе» ставити «тачку и запету», а речи «највише у висини од њих самих спремљених срџстава» — бришу се.

§ 6

Речи: «од 100.000.— до 500.000.— дин. 3,0%  
„ 500.000.— до 1,000.000.— дин. 3,5%  
преко 1,000.000.— динара 4,0%  
— бришу се, а место тога ставити: «од сваких даљих 100.000.— динара по 0,5% више до 1,000.000.— дин. закључно, а преко 1,000.000.— динара 8%».

§ 8

У првом реду после речи: «о непосредним порезима» уметнути; «који гласи: за зграде које уживају пореско олакшање по чл. 37 тачке II не дозвољава се отпис по овом члану».

§ 10

Тач. 1 — У другом реду место: «50.000.—» ставити; «100.000.—».



Тачке: 2), 3), 4), 5) и 6) — бришу се.

Тачке: 8, 9), 10) и 11) — бришу се.

Тачка: 21) — брише се.

Тачка: 25) — брише се.

Тачка 29) — мења се и гласи: «За пресуде избраних (обраничких) судова свију врста и избраних судија, осим случајева код деобе сељачког имања и општинских атара, које потпадају под тар. Бр. 74 плаћа се на име таксе 1%, а за пресуде берзанских судова 3% од вредности спора».

Ова такса се плаћа унапред приликом покретања спора и у таксеним маркама.

Ако се странке у току поступка поравнају такса се неће враћати.

Финансијски одбор има част замолити Народну скупштину да изволи усвојити овај извештај.

§ 11 брише се и на место њега долази следећи текст.

За известиоца одређен је г. Ото Гавриловић.  
16 децембра 1932 године

Београд

Секретар,

Др. Анте Кунтарих, с. р.      Претседник,  
Др. Нинко Перић, с. р.

Чланови: Др. Ђуро Остојић, с. р., Др. Ото Гавриловић, с. р., Страхинџа Борисављевић, с. р., Тихомир Шарковић, с. р., Божиса Јеличић, с. р., Мих. Живанчевић, с. р., Ото Гавриловић, с. р., Инж. Добр. Јовичић, с. р., Душ. М. Живојиновић, с. р., Др. Свет-Поповић, с. р., Илија Михајловић, с. р., (код чл. 11 одваја се), Др. Вјекослав Милетић, с. р. (код чл. 11 одваја се), Никола Соколовић, с. р., Милан Грубановић, с. р., Милан Добровић, с. р., Др. Никола Никић, с. р. (одваја се), Др. Фрања Грубер, с. р. (одваја се), Ловро Кнежевић, с. р. (одваја се), Крејчи, с. р. (одваја се), Милутин Станојевић, с. р.



